

Posudek bakalářské práce

Autor: Kristýna Janovská

Název: *Antithese a jejich funkce v Kázání na hoře* (Praha 2017)

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Lukeš, Th.D. (katedra biblistiky a judaismu HTF UK v Praze)

Formální kritéria:

Bakalářská práce, předložená na katedře biblistiky a judaismu HTF UK v Praze, odpovídá formálním kritériím stanoveným pro vypracování bakalářských či diplomových prací a obsahuje všechny náležitosti (včetně prohlášení studenta o samostatném vypracování a podpisu) nutné pro její přijetí.

Rozsah, struktura, použitá literatura:

Bakalářská práce má rozsah 63 stran, přičemž její textová část začíná *Úvodem* na straně 8 a končí *Závěrem* na straně 60. Následující nečíslované strany obsahují členěný *Seznam použité literatury* (str. 61-62) s tituly českými i anglickými, po němž následuje anglicky psané *Summary* (str. 63). *Anotace* se nachází na straně 4 a *Obsah* na straně 5. *Seznam zkratk* následuje na stranách 6-7. Práce je rozdělena do čtyř hlavních částí s četnými pododdíly a *Závěru*. Rozdělení práce je logické, věcně odpovídající i tematicky soudržné. Autorka začíná (v kapitole 1.) u literárních otázek Matoušova evangelia, věnuje se jazyku, pisateli, stěžejním pojmům, Matoušově teologii, jakož i (kapitola 2.) synoptické otázce a prameni Q. V kapitole 3. následuje bádání o historickém Ježíši a vlastní antithese řeší autorka v kapitole 4. na stranách 25-59.

Určitým nedostatkem práce je, že autorka nezahrnuje světové odborné žurnály, významné encyklopedie a při práci s Matoušovým evangeliem neužívá neopomenutelný komentář (a další „matoušovské studie“) nestora oboru - Ulricha Luze! Tímto však výhrady k práci prakticky končí, neboť bakalářská práce Kristýny Janovské je zpracována po všech stránkách s příkladnou pečlivostí a vzhledem do problematiky.

Jazyk a styl:

Jazyk a styl práce odpovídají žánru bakalářské práce, autorka se výborně orientuje v terminologii, píše bez chyb, pečlivě formulace promýšlí a přesně vystihuje myšlenky. Dílo má svou vnitřní dynamiku, přináší užitek i ponaučenému čtenáři a je velmi čtivé.

Obsah a hodnocení:

Autorka předložila kvalitní a badatelsky zvládnuté dílo, jež pojednává „klasické téma“, na němž je osobně zainteresována (str. 59). Autorčina exegetická práce není přesně hermeneuticky či metodologicky definována ve speciálním oddíle, avšak kroky, které v rámci exegeze podniká, jsou správné a vedou k formulaci konkrétních a odůvodněných závěrů. Autorka vychází z biblického textu samotného, jenž je situován do historického kontextu Ježíšovy i Matoušovy doby se zohledněním kontextu a smyslu patřičných starozákonních textů, ke kterým se vztahují antithese. Autorce nejde o rétorické struktury a jejich popis, nesleduje chiastickou strukturu celé řeči Kázání na hoře (se zaměřením na své téma) a se zvláštním důrazem nepreparuje ani specifika Matoušova jazyka či způsob a prostředky narace. Autorce jde o pochopení vlastní teologické výpovědi textu ve vazbě na formulaci etických stanovisek, která odrážejí dobu vzniku evangelia. Autorka si důkladně všímá literárních otázek a skrze analýzu textů vnímá *Sitz im Leben*, který je Matoušovu evangeliu a důrazům Kázání na hoře vlastní. Uvědomuje si, jak historická situace ovlivnila výpověď evangelisty a domýšlí obsah textů ve vazbě na další novozákonní místa a důrazy. Autorka do problematiky pronikla a velmi pozitivní je, že zcela v souladu s dobovými trendy využívá ke komparacím díla řeckých autorů. Kromě starozákonní intertextuality a kontextu judaismu usiluje o zohlednění dědictví helénismu a nahlíží také do prostředí Kumránu, ač zde nezmiňuje konkrétní svitky.

K formulaci některých východisek však mohla autorka místo D. Carsona a D. J. Moo (str. 9) použít jiný literární úvod do NZ, jenž by nabídl otevřenější a obsažnější diskusi o postavení Matoušova evangelia

v kánonu (viz N. Perrin, R. E. Brown, U. Schnelle atd.) a diskutabilní je i názor autorky na str. 58: „Pokud chceme této antithesi porozumět, musíme na ni nahlížet v kontextu teologie kumránského společenství.“ Jedná se zajisté o jeden z možných kontextů a výraz „musíme na ni nahlížet“ je z tohoto pohledu poněkud přexponovaný.

V celé práci autorka od biblického textu „nikam neodbíhá“ a příkladně se ho drží. Není však vždy patrné, zda usiluje o výpověď z pozice biblisty, který osvětluje historický význam textu, anebo má za cíl přiblížit normativnost biblického textu pro naši dobu s preskriptivní funkcí pro oblast soudobé etiky a systematiky. Zmiňovaný „jev“ však rozhodně není chybou, spíše výchozím předpokladem autorčiných exegetických kroků.

Ve své bakalářské práci prokázala Kristýna Janovská patřičnou kvalifikovanost v oblasti novozákonní biblistiky, cit pro exegetickou práci, schopnost kriticky myslet i pracovat s odbornou literaturou.

Klasifikace:

Bakalářskou práci navrhuji jednoznačně hodnotit známkou „**výborný**“.

Dne 2.6.2017 v Praze

Jiří Lukeš